

árverés.
 etkeztében
 házi butorok
 órákor Nyomató
 árverés alá bo-
 zövetek,
 sán, Moldon
 ugyszintén
 ndők
 an olesó, sza-
 tt kap' atók.
 Fiai-nál.
 Rózsatér.

mindent s a
 asszátok.
 orvosi t-kinéyek
 zonyítványival
 itményes.
 nyelve, m glepő
 szegél, torokfájás,
 gyümöncsi és egyál-
 dea gyulada-ánál.
 felnőttek számára.
 leni óvobalzsama.
 S ajánlatos gyomor-
 morharut, gyomor-
 z, főfűvőds esete
 az eredmény csak-
 den hosszadalmas
 an, amennyiben az
 adíj. Ezen kiűnő
 slyen egyetlen ház-
 nyoznia. Egy üveg
 80 kr. o. é.
 ó a „Megváltó“ hoz

„Kórodámon a
 legkedveltebb
 hashajtó viz.“
 Dr. Kézsmárky tr.
JÓZSEF
 I V I Z
 Kíttant tve 6
 rany és érdem-
 ér-mmel.
 Székfűdés 1886.
 évben
 millió palack.

CAO
 erve és
 utban.
 en, csemege- és
 és 1/8 kiló tiszta
 és Csanak

er álvány
 yával eladók
 ő oszt. gránító
 50 literen felül.
 ajosnál.
 oshoz kiadó.
 vétetnek és
 lós-utca sarkán

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 S. Péterffy-utca SIMON-ház Kunz József ur
 kereskedésével szemben.

HIRDETÉSI TÖRTÉNYEK.
 Hirdetési pénzek és a kiadás körüli pa...
 valamint a lap szelemi részét illető
 minden közlemények ide intézendők.
 Hírdetetlen levelek csak ismert készletől
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:			
Egész évre	10	frt	— kr.
Félévre	5	frt	— kr.
Negyedévre	2	frt	50 kr.
Egy órára	1	frt	— kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábospetitor egyszeri beállításért 5kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
 Nyilttér 4 hasábos petitorért 20 kr.
 Hirdetés vagy reklamot magában foglal
 ujdonság sora 50 krajozár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen, Hétfő, November 28.

232. szám.

Oroszország és a hatalmak.

A „Pester Correspondenz“-nek írják Pétervárról:
 „A czár berlini látogatásának nem volt kellemes hatása a poroszok táborában, figyelemmel telve és finoman észlelve, már a mint a mi „óseredeti, tisztánemzeti“ pártunk tagjai a legfelsőbb köriökig szoktak lenni, szívesebben látták volna, ha a czár alig felgyógyult gyermekeivel a kényelmetlen tengeri utat választotta volna, minthogy, ha csak pár órára is, a német császár vendégszeretettel vette igénybe. Ha Giers urnak a császártalálkozáshoz meg nem hivatalosa által mintegy biztosítási díjat adtak is maguknak azon eshetőség ellen, hogy a találkozásnak politikai jellege legyen, vagy az épen politikai közeledés kiindulási pontjánál szolgáljon, mégis annyira el vannak telve kedvetlenséggel és ellenségeskedéssel a régi szövetséges társ ellen, — különösen mióta Németország oly óriási mérvben és oly lesújtó hatással pénzügyi megtorlásokat használ Oroszország ellen, — hogy, természetesen pár orosz körökben, míg a legközönségesebb világfiai udvariasság és rokoni figyelem nyilvánartartású és az orosz önrakodó részéről a berlini udvarral szemben olybá tekintik, a minek az orosz ünérzetet sértenie kell.
 Röviden szólva: a berlini találkozás itteni nemzeti körökben a németellenes áramlatot nemcsak fel nem tartóztatta, vissza nem szorította, hanem épen erősebbé, hevesebbé tette.
 De azért a dolognak még soká nem kell szakításra jutnia; a háborút a nemzeti párt sem akarja. A mit ő akar s a hogy a dolgok itt állanak, ki is fog vinni, az a rég óta az egész birodalomban, a közgazgatás minden ágában üzött oroszosítás és orthodoxosítás folytatása és keresztülvitele. Uralkodó clique-jeink leg-

több pánruszománjai sem oly vakok és tudatlanok, hogy a külügyi helyzet kedvezőtlen volta elől elzárkozzanak, hogy ne tudják, miszerint az általuk vezetett Oroszország számára sem Keleten, sem Délen nem nyílnak babérok, legkevésbé pedig Nyugaton. Legújabbán ki is adták jelszó gyanánt híveik számára profétáiknak: Tolstojnak és Pobodienseffnek két mondatát. Tolstoj így szól: Oroszország-nak mindenekelőtt önmagát kell meghódítania, minden tagjában, idegében orosz-nak kell lennie.“ Pobodienseff kijelentette, hogy: „A kis Istenhez s az orthodox egyházhoz vezetünk, azt a czárhoz vezetjük.“
 Ilyenformán Oroszország, mindig fül-téve, hogy a nemzeti áramlat marad győztes, az európai békét kiüctő által nem fogja bár daczosan megbontani, de ezzel szemben megőrzi eddigi barátság-talan, ridegen visszautasító magatartását. A politikai kémszolgálatot ezentul is a legnagyobb gondossággal fogják ápolni, a Balkánfélszigeten s egybeült működtetni fogják a kipróbált titkos eszközöket és eszközöcskéket teljes erővel, de nyilvánosan be fogják tartani az önmaguk-huzta vonalát duzzogásuknak. És benn az Országban oroszosítani és téríteni fognak erősebben és alaposabban, mint ezelőtt bármikor. Első sorban is a legnagyobb kíméletlenséggel a balti tartományok s minden, a mi német az orosz birodalomban még lélegzik, vétetnek a nostrificatio munkájába, a lengyelországi viszonyok valóságos idyllek ahhoz képest, a mi Kurlandban, Livlandban és Estlandban s mindenütt, a hol egy német gyarmat, német társaság, német institutio létezik, napi-rendre hozatik. Ha német sem fog többé megtűrni, német föld, német külség, egyház, iskola, anyakönyv, színház, újság sőt könyvvitel s magán levelezés, minden német a mi csak létezik orosz földön, ki-

irtandó. Így akarják magukat megboszulni a Németbirodalom pénzügyi repressaliájért, a közgazdasági megsemmisítő háborúért, melyet az nagyon sikerdusan visel Oroszország ellen.
 Hogy a czár híveit ennyire követni fogja-e, vagy helyesebben mondva, magát általuk ezen excessivitásig előretolni enged-e, ki tudná azt ma megjósolni? Minden attól függ, hogy minő benyomásokat nyert a czár Berlinben, és e tekintetben feltehető, hogy a esászár találkozás még sem lesz minden politikai hatás, vagy legalább utóhatás nélkül.“
A képviselőház ülése. A képviselőház folyó hó 28 án ma hétfőn, d. e. 10 órákor ülést tart. — Napirend: A dohányjövedéki törvények és törvényesített szabályok némely intézkedéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.
Debreczen sz. kir. város.
1886-ban.
 — Polgármesteri jelentés. —
 II.
 A jelentés főleleli magába a múlt év mezőgazdaszatának eredményét is. Ez a termelési esztendő sikereiben tekintve a termelési ágakat nagyon különböző volt s az eredmény a kenyérterményeknél és más kalászosoknál közepes s leggyöngyöb volt a rozsnál. Repeze és dohány is kevés termelt. Kenyérterményt mintegy 23 ezer, más kalászos 5 ezer, kereskedelmi növényt, főként tengerit 26 ezer, takarmány növényt 5000 kat. holdon arattak. Nyolczadfelezer hold szántó vetetlen maradt, mint ugar, vagy kispusztult. Réti széna 16 ezer holdon termelt.
 A hortobágyi legelőre kihajtott állatok létszáma következő adatokat nyújtja: tenyész tehén 8435, harmadfü üsző 745, egy éven aluli borjú 4648 tenyész bika 151, süldő bika 151, 2 éven aluli tinó 5010, 2 éven felüli ló 3156, tavalyi csikó 866, sertés 6181, juh és birka 23810, kos 775, ökör 1954 db. A városi tenyész ménes 201, a törzsgulya 140 dbból állott.
 Az erdő használatnál a legnagyobb ered-

ményt a nagyerdei és gáti vágásterek nyújtották, melyek csupán hasított fölgyben 10500 méter ölfát adtak. Az erdőtenyésztésre több száz köböl makk s több mint félmillió ákác és tölgyfa csemete lett felhasználva a Guton, Nagyerdőn, Apafáján, Paczon és Savóskuton.
 A nagyszámu városi építkezés épületjavítás, átalakítás mellett a magán építkezés is élénk volt; a mennyiben magánosok részéről ujonnan utczára 34, udvaron 98, épületátalakítás utczára 9, udvaron 22 helyen történt. Tetemes volt az utca burkolatnak kiterjesztése, javítása, koczakövel, cyclopsz kövel s a gyalogjárdák készítése is.
 A közegészségügyről szóló része a jelentésnek szomorú adatokat tár fel, melyek a közegészségügy barátait méltán gondolkodóba ejthetik. A múlt év e tekintetben kedvezőtlenebb volt a megelőző évinél. Maga a himlőjárvány 658 megbetegedési és 182 halálozási esetet idézett elő, ugy a kis- mint a nagykorúak között.
 A himlőjárvány elleni védekezések között legfontosabb volt az, hogy nyolcz nap alatt a város költségen 6238 iskolaköteles gyermek beoltott. Születés ugyan sok történt, 114-gyel több mint a megelőző évben, tudni illik 1946, a mi 1000 lakos után 37.45 %-et tesz; ugy de ezzel szemben 1925 halálozás fordult elő, a mi perzentekben kifejezve 37.02%. — A halottaknak 32.62%-a, 628 az egy éven aluli gyermekekre esik, épen ez az, a minek ellenszereiről gondoskodjanak azok a kiket illet.
 A közkórház betegforgalma volt: 1886 ra átjött 79, 1886-ban fölvetett 1255; elbocsátott 1148, meghalt 88, 1887 re maradt 98. Az ápolási napok száma kitett 36055-öt.
 A házi pénztár bevétele volt 938,800 frt, kiadás pedig 938,491 frt. 66 kr, s így a pénztár maradvány tesz 308 frt. 34 kr. A város tőkertartozása, melyről már máskor is szólottunk 1,877,486 frt, ebből letörlesztett 43921 frt; s kamatba fizettetett 91813 frt.
 A jelentés többi része a tanügyek és közművelődési egyesületek rövid vázlatos ismertetésével foglalkozik, valamint elősorolja a város törvényhatósági életében egy év alatt előfordult nevezetesebb eseményeket, melyek sokkal inkább tudva s emlékezetben vannak, semminthogy azoknak e helyen is fölemlítésébe boocsátkozunk.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Klárka halni akar.
 Irta: Murai Károly.
 Klárka egyedül maradt otthon. Egyedül maradt otthon a szép leány, hamvas arcúval, borongó kedélyével és tizenhat esztendőjével. És a mint, távoztával a papának és mamának, egyedül maradt a hatalmas lakosztályban, megnézte magát a tükörben és úgy találta, hogy belőle szép halott lesz.
 Azután leült a papa ódon íróasztala mellé, fekete szegélyű lelvélpapirt vett ki a dobozból s a bal hüvelykujja rózsaszínű kör-mén próbálta meg a tollat. És lilaszin tentával a következő levelet írta meg:
 Kegyetlen barátom!
 Átvirasztva álmaitan éjszakát, gondolkozva a múlt és jelen felett, arra a megváltóhatatlan elhatározásra jutottam, hogy meg kell halnom. El kell némitani szívem siral-mát, el kell dobnom fiatalságomat, szívárvány színi reményeivel együtt. Barátom, Klárka meg fog halni.
 És a mint e sötét elhatározással itt ülök a papa íróasztala mellett s halotti jelentésem tudatom az én kegyetlen barátommal: párdányi vágat sem érzek az élethez, mert jól tudom, hogy csak szenvedés lenne az. És bár azt is tudom, hogy e sorok olvasásakor pokoli örömet fog érezni s ujjongni fog azon reményben, hogy örökre megszabadul tőlem: mégis elmondtam azt, a mit már sokszor megvallottam, hogy szerettem önt és szerettem önt, a kinek életéért szívesen áldoztam volna fiatalságommal, boldogságommal és élettemmel.
 Meg fogok halni barátom, mert ugy meg sértett, hogy nem szabad, nem lehet élnem; mert ugy megsértett, hogy nem nézhetek többé szemei közé.
 Ugy e tudja jól a történeteket?

Azt mérészelte mondani szemtől szembe, hogy — puderezem az arcomat. Azt merete a szemembe vágni, hogy ezt büszságből teszem, noha tudom jól, hogy ön nem szereti a pudert. És a mikor én tagadásba vettem az ön kegyetlen, szégyenítő állítását, akkor szemem közzé nevetett s azt mondta: hazudom.
 Barátom, én sem nem puderezem magam, sem nem hazudom, hanem — meghalok.
 Ha eltűnöm igaztalan vádjait, akkor nem volnék méltó az ön szerelmére, a melyre azonban méltó akarok lenni. És a mikor majd szemem lezáródnak, a mikor papa és mama siratni fog, a mikor koszoruk takar-jak kinszenvedett testemet magában foglaló koporsót: akkor ön hinni fog nekem. El fogja hinni, hogy sem nem pudereztem arcomat, sem nem hazudtam. Hinni fog és áldja majd emlékemet.
 És én nem akarok ennél többet.
 A mit el akarok követni, jól megfontoltam és egészen megbékültem a halál gondolatával. Haboztam, sokáig haboztam, hogy melyik módját válasszam a halálnak. Agyon akartam magam löni a papa puskájával, de erről lemondtam, mert nem akartam, hogy vérem az új garnitúrában kárt tegyen és sokáig kellessék surolni a szobát. Gondoltam hogy beleölöm magam a Körörsze, de erről is lemondtam, attól félve, hogy arcom megharapják a halak és negligzében fogják kiholt-testemet. Le akartam ugrani első emeleti lakásunk ablakából, de nem tettem, mert tudom jól, hogy szédülés természetem van s nem tudnám kiszámítani azt, hogy a fej-emre essem. A mérgezést sem hagytam ki a számításból, de erről is le kellett mondanom, mivel azt olvastam, hogy ellenszer is van. De nem is akartam oly halál nemet választani, amely nyilvánosság előtt erőszakosnak tűnjék föl. Azt akarom, kegyetlen barátom, hogy halálom természetesnek találják és ne tudja senki, hogy én dobtam el magamtól tizenhat éves életemet. Azt akarom, hogy tettem okát

ne kutassa senki és önt, a kiért meghalok, ne érje a gyanu. Legyen nyugodt, nem fogja érni a gyanu és szemrehányással csakis lelki ismerete illetheti.
 Olyan módot találtam ki, amelynél fogva halálom természetes lesz mindenki előtt s amelynél fogva azt hiszik, hogy szerető fiatal szívem sorvadás következtében szünet meg dobogni.
 Ehhalállal ölöm meg magam.
 Ma délutántól kezdve nem éri ajkam sem étel, sem ital, pedig estére káposztás rétes lesz vacsorára, a mit ön után legjobban szeretek. Halálra gyötöröm magam, barátom, az éhséggel, amely — azt hiszem — holnap estére bevégzi borzasztóan romboló munkáját, s mikor holnapután viradni fog a hajnal: én már sem puderes, sem hazug leány nem leszek.
 És most Isten önnel kegyetlen barátom. Legyen vig, mert megszabadul tőlem és legyen majd oly könnyőrelet, hogy dobjon koporsójára egy marék földet annak, a ki halálküzdelmében is önnre gondol, a ki ön iránt érzett magasztos szeretmét a halálíg megtartja és a ki nem puderezte magát soha.
 Ezek után pedig maradok tisztelettel igaz barátéja Klárka.
 A keserves levél beporoztatott, boricékba tétetett, megvezetett s a szobaleány által a postára küldetett. — A mikor pedig mindez megtörtént s a szobaleány jelentette, hogy a levél a postászekrényben van, akkor a hamvas arcú, tizenhat esztendő szerelmes leány, mintegy sejtetve a rendkívüli állapotot, azt mondta a szobaleánynak:
 — Mari, nem bánom, ha nem sikerül is a káposztás rétes.
 A nap persze haladt lefelé s mint minden nap, ugy akkor is beköszöntött az este. A papa, a mama haza került s a vacsorához való készülődés is megtörtént.

A papa meglegedetten ült le az asztalhoz s azt mondta, hogy olyan éhes mint a farkas; a mama örömmel jelezte, hogy a káposztás rétes kitünően sikerült s azon hitét fejezte ki, hogy a püspök is megnyalhatná utána a száját.
 A ki pedig látta a vacsorához való készülődést, aki hallotta a káposztás rétes sikerültére vonatkozó megjegyzéseket, akinek egészséges gyomra már már tátongani kezdett, de a ki szilárdul el volt határozva, hogy nem fog enni, hogy meg fog halni: az a szépséges Klárka volt.
 A hamvas arcú éhes teremtés a pam-lag egyik sarkában hazta meg magát s onnan jelentette ki, hogy a gyomra el van rontva, hogy nem képes enni egy falatot sem. A mama erre meg ijedt, de mikor a papa erősen hangsúlyozta, hogy Klárka okos leány, a ki az egészségére vigyáz, akkor megnyugodott s azt mondta:
 — Jó teszed lelkem, hiszen a káposztás rétestől még jobban elrontaná a gyomrod.
 Klárka csakugyan mélyen meglehetett sértve és csakugyan halni akarhatott, mert csodadologra volt képes. Érezte a pesenye finom illatát, amely körülterjedett a szobában amely izgatta orrocskáját — de nem evett; érezte a káposztás rétes étvágygerjesztő és étvágynövelő szagát, — amely gyomrát követelő zsarnokk vette, — de azért nem evett.
 Olykor olykor oda pillantott az asztalra s a szemei megvillantak, mikor látta a papát, a ki belemelegedett a rétes-évesbe és látta a mamát, a ki az ujjait is megszopogatta. És ilyenkor, gyötörve az éhségtől, reszkette a káposztás rétes egy árva falatja utján, az-zal biztatta magát:
 — Ha tudná, hogy mire vagyok képes.
 Erősen felizgatva, farkas-éhesen fekiúdt le a leány s lázas állapot ölelte körül. — Lázas állapot, amely mindig terített asztal

Napi hírek.

— **Debreceni főiskola.** A főiskola részére az őszi segélygyűjtés alkalmával begyűlt a tápintézetre 559 frt 38 kr. a szegény tanulók részére 236 frt 75 kr. Összesen 796 frt 23 kr. Gabonaművekben bejött 26 köből 2 véka kétszeres élet, 1 köből vegyes élet (árpa, tengeri) 646 kötés tengeri, 42 véka csős tengeri, 1/2 véka burgonya.

— **A debreceni korcsolyázó egyesület** tegnap tartotta évi tisztújító közgyűlését a városháza nagy termében Ferenczy Lajos elnöke alatt. Az elnök által felolvasott választmányi jelentés szerint az 1886—87-iki idény elég kedvező volt, kedvezőbb mint a megelőző. A jégpálya 41 napig volt használható, pedig csak jan. 18-dikán lett megnyitva. Az egyesület 29 rendes, 61 foglalkozó, ezek között 23 nő tagot számlált. A bevétele 1459 frt. 46 krt tett, melynek legnagyobb része, 1137 frt 20 krt belépti jegyekből folyt be; a tagsági díjak 236 frtot jövedelmeztek. Ezzel szemben a kiadások 847 frt. 85 krt. tettek. A vagyoni állapot 3362 frt 86 krt tüntet föl melyből, 1018 frt. kamatozó tőke, és többi felszerelésekre esik. A jelentés megemlékezik a nagyerdei új jégpálya és csarnok építése ügyéről is. A több mint 10 ezer forintra menő építési költségek 6000 frt a helyi vasút részvénytársaság által adott kölcsönrel fedeztetik; az építésre felhasználják az egyesület meglévő tőkepénze; a még így is fennmaradó kisebb rész a csarnokot építő Tóth és Varga cégnek évi részletekben fog kifizetni. Ugy ezen választmányi —, valamint a számvizsgáló jelentés, mely szerint a pénztár teljesen rendben állónak találtott, tudomásul vétetvén, követték a tisztújítás. A közbizalom az elnöki tisztiségre ismét Ferenczy Lajost emelte; megválasztották továbbá: alelnökké: Boczkó Sámuel, titkárrá: Gyűgyei József, pénztárnokká: Kövy Lajos, ügyvédé: Nagy Sándor, választmányi tagokká: Szűcs Kálmán, Riekl Antal, Dalmy László, Komlóssy Arthur, Fischer Lipót, Bészler Lajos, Szalay József, Tóth István, Tasmer Hugó, Kardos László, Kovács Gábor, Dr. Kemény Mór; pót választmányi tagokká pedig: Lőkös Gyula, Aron Jenő, Riekl Géza és Des Combes Henrik.

— **Elvesztett egy lecke könyv.** Csányi Bénéjám hittanbaltagot névére kiálltva. A megtaláló, ki annak úgy sem veheti hasznát, sziveskedjék a főiskolai pedellusi szobába letenni.

— **Nepesedés.** Debreczen sz. kir. város területén nov. 20-tól 26-ig terjedő héten született ev. ref. (1371—1396 anyakönyvi tétel) élve 9 fiu, 16 leány, halva 1 leány együtt 9 fiu, 17 leány — 26; r. kath. (300—302 anyakönyvi tétel) élve 1 fiu, 1 leány — 2. Született összesen 10 fiu, 18 leány — 28 gyermek. Meghalt ugyanezen idő alatt 12 fiu, 10 nőnemű, együtt 22 egyén. Ezek közül ev. ref. 16, r. kath. 1, g. kath. 2, luth. 1, izr. 1, kérédes 1. Vörhenyben meghalt 2.

— **Sajtóügyi tárgyalás.** Poynár Dénes kir. ügyész közvadásznak Mikecz József nyíregyházi lakos elleni sajtóperében az esküdtészi tárgyalás határidejűl 1888. jan. 3-ik napja tüzetett ki. Az incrimált cikk a Mikecz János lapjában, a nyíregyházi „Ébredjünk” folyó évi szept. 11-ki 36-ik számában jelent meg „Mindön megváltozott” cím alatt. E cikkben felső bíróságunk megveszegethe tőknek, s az alsóbb bírók is olyanoknak van-

köré vitte, amely kedvesen eledelét tárta elé s a mely arra kényszerítette, hogy egyik. És abban a lázas álomban Klárika hatalmas lakmározást vitt véghez, kiengesztelve lázongó egészséges gyomrát.”

— És fölébredt százszor. És mindannyiszor a könyörtelen valóra ébredt, arra hogy éhes, szomjas és arra, hogy meg kell halni. — És mentül jobban lakmározott az álomkeretén belül, annál éhesebb volt az ébredés után.

Hajnal felé már azt hitte, hogy meg fog halni. És a mikor ezt hitte, fölébredt benne az életfentartás ösztöne és le akart szállni az ágyról, kiosonni az ebédlebe s ott megenni a maradék rétest. Hanem azután még se cselekedte meg. Eszébe jutott a fekete szegélyű levélpapírra irt keserves levél az ő kegyetlen barátjának s az, hogy ő neki meg kell halni. És lehunyta szeméit, hogy a lázserű állapot újra uralmat nyerjen rajta. Láta magát lázas álmában kegyetlen barátja előtt rizsporos arccal állani és látta magát a kegyetlen barát által eltaszítottatni. És a mint síró szemekkel könyörgött annak, úgy tünt fel előtte, hogy a kegyetlen barát káposztás rétesé vált, tozít át s ő nem tudva ellenállani az éhségnek, szerelme tárgyába harapott bele fehér, éles fogaival.

Arra ébredt föl, hogy ott állt mellette aggódó arccal a gondos mama, aki egy csésze meleg, tejfűlős kávéval tartott a kezében s miközben azt kérdezte, hogy mint érzi magát, reggelivel kínálta, kérve, hogy igya meg s maradjon tovább is az ágyban.

Az aranyos Klárika mohó vágygyal egész özőnnel vette körül. Hanem azután eszébe jutott, hogy ő kegyetlenül meg van sértve, hogy neki meg kell halni. És kinyújtott kezét visszahuzta, fejét a vánkosra hajtotta s volt annyira lélekereje, hogy azt mondta: nem kell.

nak feltüntetve, a kik elfogadják az ajándékokat s a mérleg arra billen, a merre a pótlék feltételt. Mikecz tehát a btk. 258. §-ába ütköző és a 262. §-a szerint minősülő sajtó utjání rágalmazás vétségével van vádolva.

— **Közönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnak, jó barátoknak és ismerősöknek, kik Zoltán fiunk elhalálozásának és temetésének alkalmával mérhetlen fájdalomunkat részvétökkel enyhíteni sziveskedtek: fogadják legben több hálán kifejezését. Debreczen 1887. nov. 28. Materny Lajos és neje Sexty Ilona.

— **Esti tanfolyam a kereskedelmi akadémián.** A felnöttek számára rendezett esti tanfolyam a helybeli kereskedelmi akadémián a múlt héten szerdán nyílt meg; eddigél 19-en jelentkeztek a tanfolyamra, s arra még mindig lehet beiratkozni. Hetenként kétszer tartatik előadás, szerdán a váltó és kereskedelmi ismeret, pénteken a könyvvitel és a számtan adatván elő mindenkor este 1/2 9-től 10 óráig.

— **Milyen idő lesz ezen a héten?** Az idő a lefolyt hét elején csendesebb, szárazabb, éjjel többnyire tagyos volt, utána pedig, a hét derekában gyakori esőkkel változó, enyhébb s olykor szelesebb lett. Ezen hét első felében még csapadékokkal, részint hóval változó szelesebb időt várhatni, mely fokozatosan csendesebb, szárazabb és hidegebb lesz.

— **Egy éves önkéntes kurzus Debreczenben.** A helybeli kereskedelmi Akadémia igazgatója, Propper N. János ur igen életre való eszmével foglalkozik. Azt tervezi ugyanis, hogy Debreczenben is egy nyolcz hónapra terjedő tanfolyam szerveztessék, mely az egy éves önkéntességre készítsen elő olyanokat, kik különben ama joggal nem bírhatnának. Ily tanfolyam Aradon és Temesváron már létezik. Propper János ur holnap fog emlékiratot e tárgyban benyújtani a debreczeni kereskedő társulathoz, mint a kereskedelmi Akadémia fenntartó testületéhez. A tanfolyam valószínűleg már a jövő év elejével megnyitható lesz.

— **A Debreczeni zenede 25 éves főnállásának megünneplésére** jövő hó 10-én hangversenyt rendez, mely alkalommal egy oratórium adatik elő. Minthogy Debreczenben ez lesz az első hangverseny, melyen ily nagyszabású mű előadásra kerül, nem lesz talán érdektelen, a szerző s a műbece felől egy pár rövid adatot föl említeni. Haydn József a hangszerzene megereteneje, a régi classicus zene egyik előharcosa született 1732-ben Alsó Austria Rohran mezei városában, a magyar határszélen. Kiváló zeneképessége már 5—6 éves korában mutatkozott s a zene elemeivel már e zsenge korban megismerkedett. Szorgalma s tehetsége — szorult anyagi körülménye dacára is, csakhamar utat nyitottak nagyra törő szellemének s már 1760-ban Eszterházy Pál herceg magánzenekara élén találjuk. Játéka s zene szerzeményei nem sokára nevet szerettek neki külföldön is. — Legjelentékenyebb műve „a teremtés” oratórium, melylyel 1798-ban lett kész. Hosszabb ideig nem tudta elhatározni magát, hogy ez általa is legsikerültebbnek tartott művével Bécsben, vagy Londonban lépjen e a világ elé. E közben az osztrák fő nemesség néhány zenekedvelő tagja biztosította Bécsben az előadhatását, mert az összes költséget fedezte, Haydnnak 700 arany tisztelet díjat adott, sőt az első előadás bevételét, mely 4000 frtot meg ha-

A mama ezután erre anyyira megijedt, hogy orvos után küldött. Az öreg doktor mihamar megérkezett s figyelmesen megtapogatta Klárika ütétét és megnézte nyelvét. Majd, miután a halni akaró kis leány elmesélte fájdalmát, megcsóvalta a fejét s háromszor is erősen hangsúlyozta:

— Baj, baj, baj.
— És orvosságot rendelt, édes orvosságot, a minőt a gyomorbetegsége szoktak használni, a kik tele ették magukat s a kiken segíteni kell.

Klárika, aki addig mindig féltette életét és a ki hűségesen szedte volt az orvosságokat, ez alkalommal hallani sem akart arról, hogy egy kanállal is lenyeljen a gyomorbetegsége hamarosan könnyít orvosságból.

— És a mint ellenkezett, amint az éhség mindinkább erős próbára tette egészséges, lázongó gyomrát, folyton azt gondolta, vajha látná most őt kegyetlen barátja és megtudná hogy mire képes ő.

Délben rendkívül erős próbára volt téve. Egyrésztől azért, mert erőltették a rántott leves elfogyasztására, másrésztől pedig azért, mert éhsége majdnem zabolázatlan erővel lépett föl. És a mig ő folyton azt mondogatta magában: halni, meghalni akarok, addig gyomra dühösen jelezte, hogy — enni akar.

Szemei megteltek könnyektől s arra gondolt a tapasztalatlan gyerek, hogy a halál már az nap bekövetkezik. És mert ezt hitte, hát fölkel az ágyból s miután mamájának kijelentette hogy egészen jobban érzi magát és hogy estére vacsorálni is fog, bájos kis otthonkáját, a rózsaszínűt vette magára. A fehér szalagos rózsaszín otthonkában azután végig feküdt a pamlogon, hogy úgy haljon meg s úgy találják holtan a pamlogon, mint egy alvó szép gyermeket.

A mama megléven nyugtatva, megint elnézett az egyik kávétracses körbe s így Klárika megint egyedül maradt, megint elő vette a fekete szegélyű levél papírokat s uj-

ladott, ajándékképpen neki szintén fölajánlta. Az esti előadás 1799-ben a Schwarzenberg herceg palotájában tartott meg s reudkivüli sikert ért el. — A következő évben már London és Párizsban is előadták s Haydnnak ez egy műve pár év alatt 12.000 frtot jövedelmezett. — Haydn zenéje általában közvetlensége által hat; egyszerű természetes gondolatai nem mesterkéltségek formában valóban az ember zeneérzékéhez szólnak. Bennük hiába keressük a szenvedély lírai, vagy drámai hatását; nem e téren működött. Nyugodtság s kedély kinyomata látszik minden során — épen azért nem fáraszt. Az ujkor zenéjét hallva, mely az előadót s a hallgatót egyaránt kimeríti — oly jól esik ismét Haydn könnyű zenéje mellett magunkat kipihenni! A „Teremtés”, mely az ur hatalmas műve dícsőítésének vanszentelve, tárgyánál fogva elütügyan Haydn többi szerzeményeitől, zeneszerzőképességét egy új téren ösmertjük meg benne — a magasztos egyházi zene terén; de ott, hol a szöveg a természeteshez ismét vissza tér: újra az ő szokott könnyedségével találkozzunk. E mű kerül a jövő hóban előadásra, melyre a t. közönség figyelmét előre is föl hívjuk.

— **A Debreczeni felolvasó kör** f. hó 30. tartandó estélyén Dr. Balkányi Emilolvassa fel értekezést „a tudóról és lépes mozgásról.” Jegyek Göltl N. ur gyógytárában kaphatók. Dr. Kenézy.

— **Báli és táncvigalmi meghívók, táncrendek, belépti jegyek a legdíszesebb kiállításban.** ugyszintén névjegyek, újví és alkalmi üdvözlők a legutánysabb árak mellett készíttetnek a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában. Debreczenben, Széchenyi-utca Simon ház. Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöltekn.

— **Lelkés választás.** Szabó István, debreczeni születésű, előbb püspökii, legutóbb nagyváradi segédlelkész a magyarsaholyi ev. ref. egyház (Szilágyi m.) f. hó 20-án 17 szótöbbséggel lelkészévé választotta. A szatmárnagyvári Szaniszlón pedig a szintén debreczeni születésű Debreczeni Károly kántor-jánosii s. lelkészt választották meg lelkészsévé.

— **Kinevezés.** A debreczeni pénzügyi igazgatóság Trux Miklós a debreczeni fővármihatalnál alkalmazott gyakornok jelöltet ugyanoda gyakornokká nevezte ki.

— **Az ev. ref. egyházak országos közalapjából** a múlt napokban ülésezett egyetemes konvent kiosztotta a segélyezéseket az 1887-ik évről. A tiszántúli egyházkerületből az egyházak 8700, a lelkészek pedig 7448 frtot kaptak. A Debreczen vidéki egyházak közül segélyeztetnek: Fugyi, FugyiVásárhely, Hegyköz Száldobágy, Alsó Abrány, Nagyfalva, Tisza Eszlár 100—100, Felső-Alsó Józsa, 200, Kálló Semjén 150 frt, 400, Hegyközpályi, Monus Petri, Poklos Telek, Toti, Budai Abrány, Hajdu-Dorog, Mártonfalva 50—50, Danesháza 300, Nyiregyháza pedig 400 frtot. A megszavazott összegek azonban változás alá eshetnek még, ha a konvent a misszióügyi bizottság előterjesztése után látja, hogy az egyházak és lelkészek részére megszavazott összegek haladják a kiosztásra való pénzmennyiséget; akkor tehát bizonyos százalék szerint levonás fog eszközöltetni minden egyes segélyösszegeből.

— **Érdekes bűnperben.** határozott nemrég a budapesti kir. tábla. A deb. törvényszék emberölés büntetése miatt 8 évi főtörré ítélte Dalmi Jánost, mely ítélet a felső bíróságok által helybenhagyott. Dalmi megkezdte

ból egy levél került ki lilaszín tintába mártott tollalól.

— És a rövid levél pedig ennyiből állt: Kegyetlen barátom!

Tegnap dél óta nem ettem semmit és úgy érzem, hogy halálom órája közeledik. Szemeim lassan-lassan elhomályosulnak, fejem szédül s látni vélem a felém közeledő csontos kaszást.

Azt hittem, első levelem vétele után eljön hozzám (hiszen tudja hogy a mama délután nem szokott itthon lenni) és megnézni, hogy mily borzasztó rombolást vitt véghez arczomon a halálkín, a melyről önként fogalma sincs.

A tollat alig bírom kezemben tartani s oly gyenge vagyok, hogy a léghuzam is majd le ve a székéről.

Pár óra barátom és Klárika — volt. Pár óra, kegyetlen barátom és a halál bevégezte rettenetes művét, pokoli örömeire önnök.

Isten vele.
A halálban talán találkozunk s ott újra kegyetlenül megsértetheti azt, a ki szerette, szereti és szeretni fogja őt a sirban is, még a föltámadásban is.

Ezek után zárva levelem, maradok tisztelettel Klárika.

A mint Klárika azt a levelet a borítékba tette s arra ráirta a címet, hirtelen felsikoltott. Két kis kezével szívéhez kapott, s félig halálra váltva az ijedségtől, suttogta: — Meghalok!

Egy kis fájdalom keletkezett üres gyomrában.

Ez volt az egész.
Oda támaszkodott az ablakhoz s forró homlokát végig simitva, lélegzetet alig véve, várta a halált, a borzasztó, a kegyetlen megsemmisítést.

Mikor azonban újabb fájdalom támadt az üres gyomrocskában, két három lépést tett a szekrény felé, a melyben a káposztás rétes s az ebéd maradványa volt elhelyezve.

büntetését, azonban a börtönben megőrült, mire a lipótezei tébolyháza szállították. A tébolyda igazgatósága értesítette a debreczeni kir. ügyészséget, hogy Dalmi gyógyíthatatlan elmebajban szenved. Az ügyészség ekkor azt az indítványt tette, hogy mondja ki ítélettel a törvényszék, hogy Dalmi megőrült. A törvényszék a védatóságot ezzel az indítvánnyal elutasította s az ügyészség az elutasító végzés ellen felekezett. A kir. tábla — noha a törvényszéknek igazat adott, kénytelen volt határozatát megsemmisíteni, mert azt semmivel nem okolta, utasította egyuttal, hogy újabb indokolt határozatot hozzon.

— **Ingatlanok forgalma,** a debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál folyó évi nov. 18-20-ig. Monus István és neje Kis Sára veszik öz. Szakál Sándorné Tiba Zsuzsána házastelkét 600 frtot.

— Bodnár György és neje Ujvárosi Sára veszik Szakál Gergely és neje Kereszi Sára újosztású szántóföldét 399 frt 69 krért. — Öz. Bonis Józsefné Salányi Juliána veszi Jakab János és neje Labonecz Juliána csapó kert szőlőjét 70 frtot. — Némethi József veszi Bodossy Pál homokkerti szőlőjét 1150 frtot. — Szöke Juliána veszi Szöllösi Jánosné újosztású szántóföldét 40 frt 26 krért. Jóna István és neje Jámor Erzsébet veszik Veres Teréz és társa ondó szántóföldét 8000 frtot. Bartha Dániel és neje Erdélyi Zsuzsána veszik Váradi Károly és neje Székely Zsuzsanna köntöskerti szőlőjét 300 frtot. Szilágyi Juliána Bagosi Péterné veszi Nagy Mihályné ugyis mint gyám és társa majorsági földét 1500 frtot.

— **A gazdaság colone** utolsó-előtti estéje volt szombat. Hogy az most is oly fényesen sikerült, mint az előző estélyek, arról az alább közölt tekintélyes névsor keszkesedik. Debreczen legszebb, legelőkelőbb hölgyeinek volt találkozója a „Bika” díszes nagy terme, s ez estén minden fiatal ember gazdaság szeretetét volna lenna lenni, mert hát azoké volt a hatalom és a díszesség. A kedélyes mulatságnak a hajnal fénye, a jókedvnek pedig még az sem tudott véget vetni. — Deczember hó 3-án lesz az utolsó estély. Ez alkalommal fiatalemberek 1 o. é. frt. belépti díjat fizetnek, s a jótékony célra felülfizetések is közönnel fogadtatnak. A tegnap előtti estén a négyeseket 50-nél több pár táncolta, s a díszes hölgy koszoru következőkből állott: Bay István, Bulsterné Borsányi Viktorné, Csáky Gergelyné, Farkas Albertné, Gasznerné, Govrikné, Geréby Fülöpné, Hoffmanné, Hunyadyné, Jablonczayné, Nendertné, Nagyné, Nánásky Ferenczné, öz. Kis Andrásné, Mészárosné, Kálmánchezy Mórné, — Nyírinné, — Orbánné, — Szikszay Istvánné, Sinka Sándorné, Szabó Sámuelné öz. Sepsné, Steinaekerné, Zalainé, Tátráiné, Vargáné és Vedródyné urhölgyek, továbbá Varga Vilma, Sánta Piroška, Kis Bella, Govrik nővérek, Szatmári nővérek, Kovács Teréz, Csáky Mariska, és Margit, Király Juliska és Róza, Szabó Emma, Farkas Ilonka, Nánásky Mariska, Sepsy Mariska, Beke Róza, Nagy Vilma, Tóth Erzsike, Borsányi Etelka, Hetei Birike, Nendert Eliz, Gaszner Emma, Jablonczay Ilonka, Otrókocsi nővérek, Harsányi Gizella, Bay Szeréna, Kálmánchezyi Irén, Steinaecker Viola, — Mészáros Paula, Tátrai Eliz, Zalai Paula, Bulster Stefánia, Szikszai Margit, Láng Gizella, Orbán Matild, Hefrői Ottilia, Tóth Aranka, Kubai Róza, Hoff-

man Margit, Nyiri kisasszonyok. A rengeteg bizonyára még 3-iki utolsó estély. — **Margó Czélya** regyházi ev. ref. E. ra f. é. nov. 26-án kötött hangverseny rendező bizottság tett buzgó figyelmében sikert est Leginkább igazolja a buzgóságát, hogy a és szeretetnek örvenőt nyerték meg a el lehet mondani, háza mint a híres S. sa, hagyományos ve kitüntette magát. bizottság egyik társdor ur kísérte át a sutnál pedig a mási Kertész Bert a t. g. és Ková fogadták szép ü. Sütő József házához hajtottak, méltó kedves háziarsággal kedves véfényes ebéd volt, vendég művésznőt megye neves férfi é. között Zoltán Auréli, Trajtlér Soma, Bor Somlyódi István, V. Kornél, Kerekreti I. köszöntök mondattá és tetőpontjára hág Czélya pohár ké hogy mily vig hang tartott ebéd. — A 8 órakor és a legdmeg a fogadó díszgal várták Margódon az emelvény nem akaró t. kifijéseit a lelkeszives fogadtatás közepette szállalt művésznője és büvé lehetetlen a kitörtt a milyet ama terem ismétlődve fokozód után. E sorok írójá hiányosnak találtat jelen volt a idegen volt. Ott voltak: Krasznikévei, Kerekreti Lukács Ödönne, Fémánné, Zoltán Im Majertszky Barnán leányával, öz. Nagyval Dr. Konti Gy Szopkó Altrédné, val, Korányi Imr Aurélné, lányával, Rottmanné, Zsigmondné két leányával, Dr. Rose Blayer Sámuelné Sámuelné, Márki Komjáti Margittal, Ferenc leányával, nay Péterné leány lányszky Sámuelné terné, Serák Géz

— És biztató hang szólt meg bensejében.

— **Hóbotos leány!** miért akarsz te meghalni? Hiszen a te okod nem ok a meghalásra. Megsértett? Hát megsértett. Ne adj te arra semmit. Hidd meg, hogy bocsánatot fog kérni, könyörögni; és pedig térdén állva. Azután mi szeretni való is van azon a kamazon? Egy goromba fiókó és semmi más. Azután nem is szeret, ha szeretne nem bánatana, nem gyanusítana. Klára, Klára, gondold meg a dolgot, még nem késő. A szekrényben van a rétes, a pecsenye is: csak érte kell nyulni, Hiszen a ki megbánt, az nem szeret. Azután csak egy goromba fiókó. Bolondság volna meghalni érte.

— És Klárika megint tett néhány lépést a szekrény felé. Mikor pedig megállt, az a benső hang, amely az ő okos tejeckéjéből került elő, újra megszólalt.

— **Milyen bubánatot hoznál az anyádra,** a ki meghalna utánad, meg szegény apádra, a ki meghalna az édes anyád után. Hát azért neveltek, azért szeretnek, azért csinálják a te aranyos jövőd utját, hogy te hálátlan légy velük szemben. Es kiért? Azért a goromba fiókóért, a kinek az orra pisze, a kinek a nyakkendője kopott, a ki még egyszerű jogás? Pfüj, Klára; hát azért a sértegető kamaszért halálba akarod dönteni az édes anyádat. Mert nem csak a te életedről, hanem az övérol van szó. Hóbotos gyvrek. Ott van a szekrény és közel a halál. Az a szekrény megment a szenvedéstől. A rétes ugyan hideg, de azért megvan az ize, és megvan az ize a pecsenyének is. Gondold meg. Egy kopott nyakkendőjű, pisze jogász. Ha másért nem, tedd meg a szüleidért és — egyl.

Klárika pedig egészen közel lépett a szekrényhez.
Hát — gondolta magában — miért is ölje ő meg magát.
Es látni vélte kegyetlen barátját, a kőről csak most vette észre, hogy pisze, hogy

— Klárika

— kopott a nyakken demel az a fiókó.

— E közben ki s mohón szivta m rétes szagot, amell összes virágok ill nyitott szekrény voltó életszagot a változó dühvel kegyetlen baráté K láthatáráról és K mes leány. Semmi módfelel éhes le ki a tából a réte ujjongni kezdett a

— A mint pedig majdnem kidüled mohó vágygyal n darabokat s a mi belevörösödött és kivágódó ajtón éppon nem pisze halaványan s ijed

— Klárika. most kaptam. Az Es anélkül, ányra, czukorsüt zsebéből s Klárík nyörögve:

— Az isten! A piros, a k nem tudott szólni szája, mert azt a és mert végtelen

— Es a mint i két gyerek, a s beözönlő fényugnyitva levő szekt mondani:

— Klárika

börtönben megőrült, házba szállították. A tesztet a debreczeni Dalmi gyógyháza védelmébe vette. Az ügyész-ítványt tette, hogy várnak, hogy Dalmi a védhatóságot elutasította s az végzés ellen felelőse a törvénytörésnek volt határozatát megemmel sem okolta, újabb indokot ha-

man Margit, Nyiri Vilma, Májor Adél stb. kisasszonyok. A remekül sikerült mulatságot bizonyára még felül fogja múlni a decz. 3-iki utolsó estély.

— Margó Czélia Nyiregyházi. A nyiregyházi ev. ref. Egyház iskola alapja javára f. é. nov. 26-án táncmulatsággal egybekötött hangverseny rendeztetett. Az estélyt rendező bizottság minden irányban kiterjesztett buzgó figyelmé biztosította az annyira szépen sikerült estély fenyves eredményét Leginkább igazolja a rendező bizottság ügybuzgóságát, hogy a mindentelje közkedveltség és szeretetnek örvendő Margó Czélia művésznőt nyertek meg a közreműködésre. Valóban el lehet mondani, hogy a szomszéd Nyiregyháza mint a híres Szabolcsmármegye fővárosa, hagyományos vendég szeretetével, ismét kitüntette magát. — Szombaton reggel a bizottság egyik társ elnöke Borbély Sándor ur kísérte át a kedves művésznőt, a vasutnál pedig a másik társelnök Lukács Ödön, Kertész Bertalan, Kállay Zoltán, és Kovács Elek társaságában fogadták szép üdvözlő beszéddel, majd Sütő József ügyvéd vendég-szerető házához hajtottak, hol a szeretetre méltó kedves háziasszony fogadta meleg barátsággal kedves vendégét. Úgyancsak délen fénys ebéd volt Sütő József urnál, a vendég művésznő tiszteletére, melyen Szabolcs megye neves férfi és nő tagjai vettek részt, ezek között Zoltán Aurél, Básti Barna, Lukács Ödön, Trajtlér Soma, Borbély Sándor, Bónis Sámuel Somlyódi István, Verő György, Bözörményi Kornél, Kerekréti Miklós s többen. Szép felköszöntők mondtak a vendég művésznőre, és tetőpontjára hágtott a lelkesedés. Margó Czélia pohár köszöntésére s képzelt, hogy mily vig hangulatban folyt le az estig tartott ebéd. — A koncert kezdődött este 8 órakor és a legdiszesebb előkelőség töltötte meg a fogadó dísztermét, feszült kíváncsisággal várták Margó Czélia fellépését és a midőn az emelvényre fellépett szűnni nem akaró tapsviharban adott kifejezést a lelkes nyiregyházi közönség szíves fogadtatásának. Majd mély csend közepette szállt meg a vidék páratlan ének-művésznője és büvölte el hallgatóit. Leírni lehetetlen a kitört tetszést, oly tapsvihar zúgott a melyt ama terem soha nem hallott; és ez ismétlődve fokozódott, minden élénkelte szám után. E sorok írója szíves engedelmet kér ha hiányosnak találtnék az alább következő jelen voltak névsora, — mit idegen voltának kér felróni: Ott voltak: Krasznay Gáborné, Kriston Erzsikevel, Kerekréti Miklós, Szepesházi Imréné Lukács Ödön, Fejér Barnáné, Lázár Kálmán, Zoltán Imréné, Majertszky Béláné, Majertszky Barnáné, Marsalkó Károlyné két leányával, öz. Nadassy Lajosné, két leányával Dr. Konti Gyuláné, Trajtlér Sománé, Szopkó Alfrédné, Szesztay Károlyné leányával, Korányi Imréné leányával, Szamuely Aurélné két leányával, Szamuely Lajosné leányával, Rottmanné, Halassy Jánosné, Gróak Zsigmondné két leányával, Szesich Lajosné leányával, Dr. Rosenberg Emilné, Kronsteinné Blayer Sámuelné leányával, — Draskóczy Sámuelné, Márki leányokkal, Balog Klára Komjáti Margittal, Váradi Béláné, Sztarek Ferenc leányával, Polacaek Jánosné, Krasznay Péterné leányával, Sütő Józsefné, Palánszky Sámuelné, Básti Barnáné, Básti Péterné, Serák Gézáné, Kristó Miklós, Mi-

kecz Tóni és Ilka, Glük Ignác, Stern Jenőné, Friedmann Sándorné két leányával, Bégányi Ferencné sógornéjával, Szikszay Pálné, Nagy Lajosné, Takács György leányával, Almássy Luiza, öz. Benczur Miklós, Palien Lenke és Gizellával és még számosan. — A hangverseny tancz követte, majd szünet alatt a vacsorázás alatt a lelkes pohárköszöntések sorát Lukács Ödön remek szép beszéddel kezdte meg, eltervén a kedves vendég művésznőt, ki a nap fénypontja volt, s ki mellett Verő György szintén meleg ovatók részese volt művészi magaslaton álló zongorajátékáért. (k. g. — a.)

— Az iparos ifjúsági egylet dalköre tegnap este sikerült dalestélyt rendezett a Koronában, nagy számu közönség előtt. A derék, törekvő dalárdát Boros Lajos karnagy vezényelte. A dalestély után az ifjúság tánczra kerekedett, minek a hajnali 3 óra vetett véget.

— A nádudvari ev. ref. egyház közadakozás folytán, legközelebb egy szép díszes, 14 változatú orgonát állítottat be templomába. Ez orgonát Angster József pécsi orgonaművész készíté 3130 forint s f. hó 20 ik napjára Beke Antal hajdu-hadházi orgonista kántor hivatott meg szakértői vélemény megadására. E jelzett napon Sörös János s. lelkész alkalmi beszédet tartott s ott volt a hitközségnek minden rendű tagja, sőt más vallásfelekezet tagjai közül igen számosan résztvettek a megható istentiszteleten. Szakértő véleménye szerint ez új orgona a vidék orgonái között a legelső között foglal helyet s teljes megelégedést fejezte ki Angster József orgona művész jeles műve felett.

— Biharmegyei hírek. Bubicus Zsigmond kassai püspök Nagyváradon történt fölszentelésekor ismét több jótékony adományt tett. Nevezetesen a városi árvaház javára újabb 1000 ftos alapítványt tett, a városi szegényeket 500, a káptalan szegényeit 400 ftnyai adományban részesítette. — Nagyváradon a Merkeltéle cirkusz tagjai ismét megkezdették az előadásokat, miután a zárlat kéré s foglaltató hitelezők közt e tekintetben megállapodás jött létre. — A nagyvárad kereskedő ifjak egyesülete új díszes helyiségbe költözött, melyet december 3-dikán nyitának meg ünnepelesen. — A nagyvárad ijjoghalgatók önképző egyletének felolvasó estélyeit, melyeken pedig szakszerű műveket olvasnak fel, a nők is látogatják. Nagyon szép!

Levél a börtönből.

— Könyves Tóth Mihály levele Bánky Istvánhoz. —

Teleki Sándor grófnak a minap közölt szép visszaemlékezése a Debreczenben elhunyt Bánky bácsiról, feljuttotta annak a levélnek emlékeztet is, melyet Könyves Tóth Mihály intézett olmtüzi börtönből Bánky Istvánhoz, nevéhez és öz. Kemecsei Ferencné asszonyhoz. Bánky bácsi nak a Teleki Sándor által oly meghatóan esetelt látogatása Olmütüz 1851. év június havában, Szent Léké ünnepe történt. Könyves Tóth Mihály debreczeni ref. lelkész e napon áldoztatta meg az olmtüzi vártogház folyosóján Bánkyt és hozzátartozóit, valamint több magyar foglyot.

Könyves Tóth Mihály levélben köszönte meg híveinek látogatását; a levél az urvasorában résztvett magyar foglyok nevét is tartalmazza és annak idején kézzel-írással írt a debreczeni hívek közt. Sokan le is másolták és egy ily hiteles másolat után közölhetem az érdekes levelet, mely így hangzik:

Bánky István urnak és neje nek egyszermind öz. Kemecsei Ferencné asszonynak Könyves Tóth Mihály m. k.

„Édes szerelmeseim az Urban, édes jó testvéreim a magyar nemzetben és a Jézus Krisztusban! — Ti száz mértőnlényi távol-ságról jöttetek ide e városba s jöttetek azért hogy engem egykor ténétek és véteket együtt a debreczeni reformált Istenfélo gyülekezetnek lelkipásztorát meglátogassatok államfogsági börtönben s bilincsem között.

Csak ezen szívjóságot sem lehet megköszönnöm s ugyan hol lenék szót azon keresztényi fenséges szeretetért és kimondhatlan gyöngyösdéért, miszerint ti egy kenyeret hoztatok nekem azon tésztaból, melynek többi kenyereit a debreczeni gyülekezet hívei 1851. június 1-én vettek magokhoz, a mi idvezitök szent asztalánál — se kenyeret hoztatok azért, hogy egymás között legyen egyeségek, a kik a közös kenyérben vendégek, mert bizony a ki másokat szeret, csak az eszi méltán a kenyeret; — hoztatok azért, hogy a Pünkösdi első napján, ezen kenyértele mellett imádjam az erős és örök Isten-t, — ezen kenyérvétele mellett nyerek több bátorságot s kitartási türelmet, — ezen kenyérvétele mellett újítsa meg Ist-n énbenem az erős lelket! — Bizony kissebb vagyok a ti jószágotnál, nem nyitom meg azért az én szájamat és megnemlok. — Isten az, ki az ő hű szolgálójának könyörgését felfogja s titeket az ő áldásainak jóvávalat környülveszen, hogy áldottak legyetek a ti házaitekban, áldottak legyetek azokon kívül, áldottak legyetek a ti hivatalos forgó-dástokban!

Es mindezek felett — a keresztényi igaz szeretet tanubizonyosságai felett — földi ékességül elhoztátok az igaz magyar jellemet mely az egy anyának, a kedves édes hazának

közül kiemelkedik eredeti jellemével Benedek diák, egy nagy képű tudakos fiózkó, Manczi, a vén paraszt leány, ki minden férfiben férj jelöltet lát, továbbá Ephraim, a zsidó kalmár, meg megegy nehány.

A czimszerepben Halmainé hangjának teljes sikerével énekel s játéka is jókedvű, eleven volt.

A legtöbb jól megérdemelt tapsban Lócsa rekné, Manczi alakította részesült, kit a közönség fővárosi sikerei után tüntető lelkesedéssel fogadott. Ugy tesszt mintha minden taps igaz szívből jött gratuláció akart volna lenni.

Különb az esti alakítása, mint Manczi, oly helyes és tökéletes volt, hogy a legnagyobb mérvben csodálkozánk rajta, ha Lócsa reknét másképp fogadják a fővárosban, mint tényleg.

Harmadik helyen áll az esti hősei közt Rónaszéki, ki nyílt jelenetekben részesült az elmaradhatlan tapsekben.

Mint paraszt leányok Ellinger Ilona, Nagy Katicza váltak ki a többi közül.

Hudai, Dobó, valamint Hegyesi és Püspöki igénytelen szerepüket sikerrel játszottak.

A „Három kalap“, s ennek felvonás köreiben a Wilson testvérek singora Adellái mutatványai töltötték be a szombati estét. Közönség szép számmal volt s ez tapsokkal bőven jutalmazta a „Három kalap“ nagyon is közepes sikerű, lomhán gördülő jeleneteit, s bizony e jeles kis vigjáték megemeri, hogy akrobatai mutatványok nélkül színre sem kerülhet.

A több szerepekben Zilahy, Vedres, Rónaszéki keltettek jó hangulatot, s mulatságos jeleneteikkel zajos derűtségben tartották a közönséget. Rónaszéki nagyon jól volt dispozálna, s a szintelen kép keretéből erősen is kivált.

A női szerepek Lásziné és Nagy Katicza kezeiben voltak jól elhelyezve.

Általában pedig a vigjátéknak sokkal nagyobb hatást kellett volna elérni.

A tapsek orszámrésze az akrobatákat illette, kik meglepő mutatványaikkal most is a legnagyobb csodálkozást és elismerést keltették. Signora Adele megjelenése sem tévesztette el hatását, ki könnyed és szép alak, — repülése igen szépen sikerült.

Békessy Rózsa k. a. péntek óta beteg ágyban fekszik. Már az Eltévett báránykában is alig volt képes nagy és fárasztó szerepet eljátszani. A kisasszony betegsége miatt változtatni kellett a műsoron s Foltényiné asszony jubileumán sem léphet föl a kedves színésznő, kinek mellobbi felgyógyulását velünk együtt szívvel óhajtja az egész színházba járó közönség.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

BUDAPEST, nov. 28. A magyar hitel és takarékszövetkezet vezérigazgatóját Gyurgyik Gyula ügyvédet és volt képviselőt és négy ügynököt elfogtak büntetés ítélettel miatt.

BUDAPEST nov. 28. A képviselőház mai ülésén Vargics benyújtotta a bíráló bizottság ítéletét a kaposvári választás ügyében, mely szerint Széchenyi i miniszter igazoltatik. Az ellenzék roppant zaj közben az okmányok felolvasását kívánta, a mi megtörtént. Végül a ház tudomásul vette a bizottság ítéletét. Ezután tárgyalattat a dolhánnyajavaslat.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, kedden, 1887. nov. 29-én:

VASGYÁROS.

Ohnet színműve.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.

Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.

Nyílt-tér.

Köszönetnyilvánítás. Alírótt az „Azienda“ o. f. élet és járadék biztosító társaságnál ezerhatszáz forint erejéig voltam életesre biztosítva. Ezen társaság magyarországi képviselősege nemcsak a kár gyors és minden levonás nélküli kifizetése, hanem hozzám való nyájas modora és tisztességes utbaigazítása által is a legforróbb hálára kötelezett.

Csanálos (Szathmár megye) 1887 november 19-én.

Sáczermán Mihály.

kezdésükkel feljegyzem neveit azoknak, kikkel itt személyesen beszéltem, kikkel együtt közösen vettünk részt a debreczeni hozományokban, sonkában, perecben, kalácsban, kik mindnyájan magyar szív jökvánataival s üdvözléteivel kísérnek a felejthetetlen édes hazának szent földére, a nagy magyar városban levő tűzhelyetekre.

Szathmári Mihály, Kökényesi, Dobay, Péchy Tóth Agoston, Isotta, Mesterházy és Bercsényi honvéd ezredesek.

Laky János, Sebessy Kálmán, Fiea József, Hajdu Lajos, Balog Lajos lelkészek.

Jakab Mihály, Szlávi József, Ambrus János polgári rendbeliek.

Emlékeztetek a magyar hazának e hit s igaz fiáiról!

Végezetre kérék titeket és a magyar Jerusálem híveit, hogy tekintsenek a mi Urunk Jézus Krisztusnak és a szent léleknek szerelmére s velem együtt tusakodjatok ott Isten előtt én érettem való imádkozásokban, hogy az irgalom istene tápláljon és őrizzen engem is, mint táplál és őrizé Danielt az oroszánok veremében s az ő bölcsessége szerint, magvalasztott alkalmas időben, szabadítá a három ifjakat a tűzes kemenczéből, Jónást a cethal gyomrából, Pétert a togházból, — megszabadulván pedig, az én Jeruselembelieknek való szolgálatom legyen kedves a szentek előtt s Isten akaratából tíveletek egyben megajuljak.

Köszöntsétek a gyülekezetet. A békeségnek Istene legyen mindnyájan véteket! Amen!

Igy buzditá a hazájával együtt személyes szabadságát is elvesztett hű lelkipásztor börtönéből az igazán szerető honfitársait s utána síró gyülekezetét.

Kik ama vendégségben részt vettek, azok már nagyobb részt eszedesen pihennek a hazai föld nyugtot adó hantjai alatt. — Most költözött el utánok a jó öreg Bánky bácsi is.

Áldás, kegyelet az elhunytaknak! Hála, megérdemelt elismerés az élőknek.

Vértessy Mór,

Színház.

Uj népszínmű került színre tegnap este színházunkban s ez kétszeres okból nevezetes, először mert népszínmű újdonság ma napság nagy ritkaság, másodsor mert a „Rokolyás bíró“ cz. újdonság írója Szigeti József, a „Vén bakkancsos“ és „Csókon szerzett völegény“ páratlanul mulattató darabok szerzője.

Nagyon természetes hát, hogy a színház minden zugában szorongásig megtelt s a jól hangolt közönség nem csalódott várakozásában. — Mulatni ment a színházba s talált is ott olyan mulatságot, a minőt csak Szigeti darabjai nyújtanak neki, s a minőkkel az utóbbi években a mi kedves szerzőnk valósággal elkényeztetette a közönséget. Csak úgy rengett a ház egész estén át a kacagástól, s a lépten nyomon fel-fel viharzó tapsözönytől. Kétségtelen, hogy a vidéki színészetre ép oly nagy nyereség „A rokolyás bíró“ mint annak idején Szigeti többi hasonló generú darabjai voltak a melyek egymásután vonzottak telt házakat s eredményeztek az igazgatók számára fényes bevételteket.

„A rokolyás bíró“nak más népszínmű föltt az az előnye is meg van, hogy történeti háttér lévén a vasárnapi közönségre nézve tanulságos is.

A szabadhegyiek a XVII. sz. mikor még török világ volt Magyarországon valami szolgálat fejében menedék levelet kaptak Ferhádtól, a jó lippai basától, mely megóvjá őket a törökök harásaitól, míg ők violenciát nem követnek el a törökön. Erre a pontra építi Rusztem aga álnok tervét; ő ugyanis szerelmese Antos Kláriába az öreg bíró leányába, s hogy hatalmába ejtse, egyik hű altisztét Muszátt arra veszi rá, hogy magyar ruhába öltözve, ingerelje a falubelieket. A dolog elsül, Muszátt elfogják, Rusztem hadisarczól 12 leányt meg pénzt követel. Nagy az ijedség! A bölcs tanács elhatározza, hogy a leányok mind menjenek férjhez, s akkor Rusztem aga tervével felsül; mennének is a leányok, csak hogy oly tura módon akarják a párokat összehoztatni, hogy a leányok ez ellen felláznak, letezik hivatalából az öreg bíró s helyébe választják Antos Klárit. Innét a címme a darabnak.

Ez aztán elbódítja, mint cigányasszony majd Bayadér az aga fejét, eselt vet nekik s foglyul ejti őket. Majd kifeleadtük a dologból, hogy Musza tulajdonké keresztyény gyermek és halálisan szereti Klárit, s peesze ez is őt mivel tudja, hogy a török tiszt — hitsorsosa neki. A bonyodalmat megoldja Ferhádt pasa, a ki megtudván Rusztem alatomosságát büntet és összeházasítja a párokat.

Ismételjük, hogy a közönség nagy tetszéssel fogadta a felette mulattató bohóságot s nem nagyitunk, ha azt mondjuk „hogy a Rokolyás bíró“ az idény legvonzóbb darabja lesz, mert még sokszor fog a tagnapihoz hasonló színelőtt ház előtt színrekerülhetni.

A darabnak sok eleven epizód alakja

MINDEN ALKALOMRA.

Pájer József

Üveg, Porcellán Lámpa és Konyha eszközök gyári raktára Debreczenben.

Anyazület: Templentér.

Fióküzlet: Főpiacz.

Ajánlja dusan berendezett raktárát a nagyérdemű közönség becses figyelmébe. Ugymint asztal, kávé, Tea, Mocca, mozdó és üveg készleteit. Tea asztalokat több kivitelben, Somoarok, nickl vagy khina ezüstből, Virágvázait Makart csokrokkal. Észtergait fa oszlopaimat minden alakban, fal díszimet, fal konzolokkal, szobrokat, kisebb nagyobb alakokba.

Álló és függő lámpáimat

a legújabb órák égővel, mely égőket minden régi lámpához alkalmazhatok. Bidor és fa tüleziámat minden nagyságban. Terakota és majolika, anagy felső német országi

DISZ-KORSÓIMAT

feltűnő olcsó áron. — Steierországi, és Berndorfí evőeszközöimet egész gyári árjegyzék szerint, Ozsona készleteimet, Dessert késeket tokban, vagy a nélkül porcellán, csont, Khina ezüst vagy majolika nyéllal.

Khina ezüstben szintén nagy választékban tartok, Vajtartókat, gyertyatartókat, szivartartókat, gyümölcs, kalásos tálakat és aufzatzokat. — Dohány, szivar és hamu tartókat minden kivitelben. Kávé főző gépeket, Eczet olaj tartókat. — Czinóból: korsókat mosogató és öblögető deszkákat és vízi vedreket. — Zománczott brüni és Kalliehi

főzőedényekből

gyári árjegyzékéből 30% számított. Konyha berendezésekhez tartok minden ahoz szükségelteteket a legolcsóbb árak mellett. Kép keretnek a legújabb kivitelű Szászországi léceket brokát arannyal, vagy egyszerű fametszettel. Ablak táblákat darabonként, vagy láda száma gyári árak mellett.

Minden még itten elnem sorolt tárgyat mely üzletembe vág, el vagyok látva Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek, s nagyobb vásárlásnál csomagolás nem számítatik, a tárgyak nem tetszés esetében más darabbal a legnagyobb készséggel felelősködök

Árjegyzékkel bérmentve szolgálók

tisztelettel

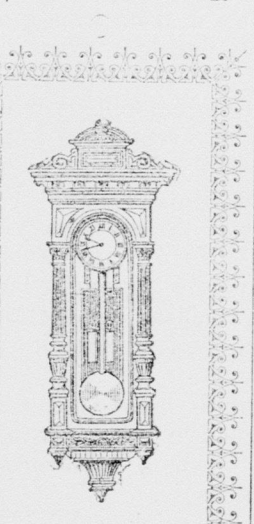
Pájer József.

Óra- és ékszer javítások jutányosan készítenek.

LEGNAGYOB B ÓRÁS- ÉS ÉKSZERÜZLET DEBRECZENBEN

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSÁÉ Főpiacz 2142. sz. a főposta térszomszédságában, hol a rendkívül nagy választékban a legolcsóbb áron kaphatók:

Balast egyfeloldali csilláróra	8 ft	Ezüst ezüst gyűrű	20 kr
• kétoldali	11	• Emállított	50
• egyfeloldali anore	10	• gyűrű keleti gyönggyel	1 ft
• kétoldali	12	Arany női gyűrű	2
• egyfeloldali remontol	12	• férfi	2
• kétoldali	16	• divatos lapos	8
Hűtő egyfeloldali	8	• pesetnyugó	8
• kétoldali	8	Valódi gyémánt női gyűrű	8
Kisúró datum	15	• brilliánt	15
• percóra ugró	24	• férfi	15
• csilláróra	24	Ezüst lencse alakú függő	30 kr
• férfi anore	24	• Emállított női	1 ft 50
• percóra remontol	20	Valódi granát	1
• percóra ugró	80	• Anany női függő	50
1 m. hosszú láncóra	14	• datum remontol	3 ft
Ujgyőzőn órát s felet 615	18	• percóra ugró	9
1 m. 31 cm. hosszú inga óra	18	• pat. zárral	3
Ujgyőzőn órát s felet 615	22	Valódi granát	14
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	Valódi brilliánt	25
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	Ezüst órálnéz vékony	2
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• súlyosabb	4
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• tisztá órálnéz	3
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	Arany női divatos rövid lánc	20
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	Arany férfi órálnéz vékony	20
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• súlyos	40
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	Arany katonai órálnéz	25
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• Arany nyaklánc	20
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	Valódi tala ezüst órálnéz	4
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	Aranyozott ezüst női kereszt	2
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• Finom arany	4
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• Valódi granát	4
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• Valódi gyémánt női	4
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• Kutyafő v. 1416 ezüst láncra	14
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• Ezüst Sz. György taler	4 ft 50
Ujgyőzőn órát s felet 615	35	• Aranyozott ezüst	2 ft

Divatos ezüst gyermek karó	2 ft 50	5 db ezüst evő kanál	30 ft
Valódi granát női	3	• kávé	10
Pekete emallit	3	• zsámfoly	12
Kedvelt ezüst láncok	3	• leveles	12
Lív. arany portobonhur karó	12	• tejmező	6
Valódi gyémánt karó	25	• vastagtelek kanál	6
Kedv. ezüst női galamb brócheté	3	• kes és villa	16
Pékete emallit	3	• csomag ezüst	12
Divatos arany	2	• cukorlogó	4
Valódi granát női brocheté	4	• sóiarto	4
Pekete emallit	3	• (finor) ezüstkortartó	35
Legújabb német órálnéz	20	• gyümdasztartó üveggel	10
Valódi gyémánt	25	• ezüst vajtartó	25
Aranyozott ezüst női medallion	3	• tomor kenyérszár	30
Pékete emallit	3	• négygyártó	25
Divatos arany	10	• 1 pár ezüst gyertyatartó	35
Valódi granát	4	• 1 db ezüst gyertyatartó	35
Divatos arany	10	• 1 gyermek evőeszköz tokban	5
Valódi gyémánt	25	• Ujgyőző pohárral	14
Legújabb német nyaklánc	20	• 1 db ezüst lánc	40
• világló lámpa	2	• 1 pár ezüst karógyertyatartó	80
Kedvelt koral	3	• 1 db ezüst tenártartó	15
Legújabb német órálnéz	20	• 1 szék ezüst serleg	25
Divatos pillangó	2	• 1 nagy templomi kehely	40
Arany patkó	6	• 1 pár szék ezüst virágtartó	30
Aranyozott kézelőgomb pápa	3	• 1 db ezüst gyertya	80 kr
• láncon	4	• 1 szék varrészkező	6
Finom arany	10	• 1 ezüst és aljartó	25 ft
• gomb patent zárral	15	• 1 gyönyörű trancheur eszköz	20
Valódi granát hajfű pápa	5	• 6 aranyozott esemege kés	14
Aranyozott kedvelő szárvazszipka	3	• 6 fekete kávé kanál	10
Ezüst fejű lovagló bot	2	• 1 szék varrészkező	6
Ezüst férfi medallion divatos	2	• 1 ezüst kő kősr	12
Finom arany férfi medallion	14	• 1 pár ezüst szonora gyertyatartó	40
Aranyozott ezüst lánc	2	• 1 db ezüst gyertyatartó	6
Finom arany	10	• 1 dohanytartó	12

Kivánatra képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik. — Fidekre nagyobb választék is küldetik. — A megrendelések azonnal és legteljesebben elvitetnek ki. — A meg nem felelt árak visszaszerdítetnek.

Minden órát 1 évi jótállás vállaltatik. — Az összes árak a m. kir. főm. j. h. által próbájával vannak alátá. — Az árak valóságosak jótállás vállaltatik. — Az inga órák a leggyorsabban csomagoltatnak.

Valódi orosz Caraván tea

ólomzár alatt és orosz kötegekben.

1 font Sz. 1.	2.	3.
4 ft 6.	5.	4.

Egyedül Popow Testvérek Moszkvában alant jegyzett raktárában, továbbá

eredeti jamaica rum

Hakefic'd, Temby & Comp. cézegtől Londonban.

Egy literes üveg Sz. 0.	1.	2.	3.
á ft 3.	2.50	2.	1.50

FROMM J.

első orosz tea nagykereskedése Troppauban.

10 frton felüli megbizások díjmentesen ntánvét mellett küldetnek és csomagolás nem számittatik. Árjegyzék kivánatra ingyen és díjmentesen.

végkiárulás

olcsóbban mint bárhol kaphatók a téli időnyre

női, férfi és gyermek cipő és csizma árak

a legjobb anyagból készítve és jó munkával ellátva.

Különös figyelemre érdemes k:

Kitűnő jó minőségű férfi téli cipők a legolcsóbb árban. Női cipők ft 2.60 körül feljebb, továbbá minden e szakmába tartozó árucikkék.

A n. é. közönség minél számosabb látogatását kéri tisztelettel

FALK OTTÓ

Debreczen, főpiacz utca a városháza épületében.

Az arany csizmához.

Mely cigarettapapír a legjobb?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenbe bizonyult.

Nem üres rekám, hanem elsőrendű tudományos és mély-ékek által összehasonlított vegyelmések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a

„Les dernières Cartouches“

Braunstein Frères gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír elismeretett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegykísérleti állomás főnöke által megállapított 1887. júl. hóban Dr. Soyka Hygiéniai-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegye mezést a lehető legfinnyesebb eredmény koronázta amennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír 28-74% al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77% al kevesebb idegen alkotórészt tartalmaz, mint a többi vegye me zett papír. VALÓDI csak azon papír, melynek ettiquttje melékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères cézegt viseli.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyei-nek nagybani elárúsítása végett

Braunstein Frères saját cég alatt Bécsben, II. k. Negerlegasse 8 sz. a raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb illyenű cikket árusító kereskedőknek

Szerkesztőség
s. é. chényi-utca SIM
kereskedés

HIRDET
előfizetési pénzek és
valamint a lap s
minden kő z l e m é

Bérmentetlen levelek
fogadt

XIV. év

Debreczen
Hogy tüzes
va van, hogy
szete végletekre
ebből kifolyólag
lehetősége, hogy
babér-koszorúztá
lköztársasági k
denében mássa
olog, de hogy
nélkül akkor tö
és jólétet szerz
dön a józan oko
ség foroghat fe
franciaza nemzet

A császárs
köztársaság elle
hetjük, mert ige
ők céljaikat e
felett érhetik e
kuszáltabbak a
lamforma alatt.
látások az ellen
kerül a köztársá
szórni, annál t
a tömörülésre.

Thiers után
az elnöki szék
hadvezér elnöke
társaságiak felté
dig attól tartotta
dájára egyszer
s a köztársaságot
Utánna fedezték
egyniséget, kin
tok feltétlen meg
a következménye
csakugyan olya
a belé helyeztet
meg is tudott
mulni kell a fra
észjárását, midő
Grévy elnökség

Azt mondj
zete vérg van
Grévy veje a
tetett.

A „Debreczen
A g

Éppen jókor
sodat. Valamennyi
görög tartlit játs
izgatatóval. A n
dühös krakögásba
izgatató részvev
zést mely sajnálk
ban, hogy neki ug
társadalmi és ille
log volna a dühö
nem vág be.

Bálint Jenő
dalmaskodó arez
hogy Lakatosné
három tarokkal t
szerencséd ismerni
hölgy. A szomszéd
szonogyesét. Enge
mellé ültet a tarol
terre avat.) Zsá M
hallgatja Jenőt és
tást vet a sarok
Fogas Károly mért
tiink való boros it
valami. Karesi örü
seidet kiadod, de l
mult esztendőben
Nem a torkodba, h
ted a jó szerednye
e nagy hibád miatt
előfizetésről.

Baráti kötel
delmedre kelni. Ha
nevetésével kísérté
makacs vonakodása
szolgáltak. Az egé